

Posudek bakalářské práce Agáty Dolejší

Postava ženy v díle Karen Blixenové

Studentka si pro bakalářskou práci vybrala co do rozsahu adekvátní téma a zpracovala je velmi dobře. Vzhledem k tomu, že těžiště studentčina oboru Dánská studia spočívá ve studiu jazyka a literatury, tvoří základ této práce literární analýza a právě v disciplíně zvané *close reading* tato práce vyniká. Sekundární prameny v bakalářské práci jsou dostačující, byť poněkud chudší na dánské blixenovské bádání. Slabší je i teoretická část práce, pokulhává zejména výraznější provázanost teoretické části s vlastním rozбором textů, nicméně to, že úvodní teoretické ukotvení není důsledně vztaženo k vlastnímu rozboru primárních textů, je bolístkou většiny bakalářských prací. Navíc není jasné, proč si bakalářka zvolila k tématu genderu právě tuto sekundární literaturu. Navíc ani rudimentárně nezmíní proměnu zkoumání této kategorie v posledních desetiletích a nesnaží se „práci na genderu“ Karen Blixenové zasadit do některého z paradigmat nastolených jednotlivými teoretickými školami. Obhajoba limitovaným rozsahem práce v tomto případě neobstojí, jelikož například druhá kapitola práce, v níž je obecně shrnuto postavení ženy ve společnosti, mohla být bezbolestně vypuštěna, neboť se tématu týká jen velmi povrchně.

Klady práce

Hlavním přínosem práce je bezesporu podnětný a místy novátorský rozbor primárních textů. Proto práci bez váhání doporučuji k obhajobě. Autorčiny závěry jsou plausibilní a svědčí o dobrém porozumění textům. Závěry, k nimž autorka dospívá, jsou tudíž věrohodné zejména proto, že staví na poctivém rozboru primárních textů. Práce je navíc napsána solidní češtinou.

Nedostatky

Vysloveně nezvládnuté je srovnání povídek Karen Blixenové s románem *Kristina Vavřincova* Sigrid Undsetové. Undsetové jsou v práci věnovány tři strany textu a celá pasáž působí jako nepodařený přílepek. Navíc se autorka nezmiňuje o zdokumentované provázanosti „Příběhu o perle“ Karen Blixenové a románu *Kristina Vavřincova* Sigrid Undsetové – je totiž známo, že Blixenová svou povídku koncipovala jako polemiku s postavou Kristiny, potažmo s pojetím ženy Sigrid Undsetové. Závěr práce tak ve čtenáři zanechává neodbytný dojem, že se tu šilo hodně horkou jehlou.

Otázka k obhajobě

Následující komentář by autorka práce měla pojednat ve své obhajobě. V závěru práce se dočítáme, že ženské protagonistky u Blixenové se často jeví jako „nesvobodné a podřízené mužům, aby pak při hlubším zkoumání mohl vyjít najevo opak, nebo se během děje ženská postava vymanila z podřízenosti nebo změnila samu sebe k lepšímu.“ Vycházím z toho, že pisatelka má na mysli, že opak vyjde najevo v „Žalovu“ a proměnou protagonistky k lepšímu má autorka na mysli „Příběh o perle“. Není ale poněkud prvoplánové hodnotit Jensinin přerod jako změnu k lepšímu, když v podstatě spočívá v naprostém přijetí hodnot jejího muže: lehkomyšlnost, nadhled, podřízenost rodovým zákonem? Není pisatelčino hodnocení poplatné tomu, že přijímá mužské hodnoty v povídce jako jediné možné, čili jako pozitivní hodnoty, kdežto Jensinina ženská opatrnost je

hodnocena jako „nehodnotná“, čili jako hodnota negativní? Pak by jediný ukazatel správnosti jednání byl maskulinní gender, žena se mu nejvýš může přiblížit. Totéž ostatně tvrdí August Strindberg ve své slavné předmluvě ke „Slečně Julii“. Rozhodně tuto svou poznámku nezamýšlím tak, že tento pohled na genderové role v povídce není, čili že je v „Příběhu o perle“ implikovaný autor nehlásá. Tak tomu bezesporu je a studentka to rozkryla zcela přesně, jen se mi její formulace o změně hrdinky k lepšímu v případě Jensiny jeví jako problematické, protože autorka tak postoj Blixenové, postoj z genderového hlediska poněkud problematický, polyká i s navijákem.

Jak už jsem zmínila, práci doporučuji k obhajobě a prozatím ji hodnotím jako velmi dobrou.

Helena Březinová, Ph.D.

27. 8. 2018